

**MINISTERUL EDUCAȚIEI, CERCETĂRII, TINERETULUI
ȘI SPORTULUI**

**LIMBA ȘI LITERATURA
ROMÂNĂ**

PROGRAMĂ ȘCOLARĂ

**pentru programul „A doua șansă” – învățământ primar
NIVELUL al IV-lea**

**Aprobată prin Ordinul Ministrului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului
nr.....**

București, 2011

1. NOTĂ DE PREZENTARE

Programa pentru disciplina **Limba și literatura română** este destinată școlilor în care se desfășoară programul „A doua șansă” – învățământ primar.

Programa a fost astfel elaborată, încât prin conținutul său să permită:

- egalizarea șanselor elevilor din grupul țintă cu cele ale celor integrați în învățământul de masă;
- dobândirea de cunoștințe conform potențialului și nevoilor acestora;
- valorificarea experienței de viață a elevilor;
- atingerea unor standarde caracteristice educației de bază.

Modelul didactic al predării disciplinei **Limba și literatura română**, cel comunicativ-funcțional, a fost păstrat și în această programă, întrucât permite atingerea finalităților programului.

În conceperea programei s-a avut în vedere formularea de obiective, propunerea de conținuturi și de activități de învățare care conduc la formarea la elevi a unor competențe cheie: lingvistice, de învățare, interpersonale, sociale. Programa propusă stabilește ca **obiective cadru** formarea capacităților de exprimare și receptare a mesajelor orale și scrise, obiective identice cu cele destinate învățământului primar de masă.

Obiectivele de referință au fost derivate din obiectivele cadru. Ele au fost astfel concepute, încât să răspundă nevoilor de învățare ale elevilor și să le permită atingerea unor standarde curriculare de performanță similare celor prevăzute în programa destinată învățământului primar de masă. Obiectivele de referință oferă un echilibru între exprimarea orală și cea scrisă și coerență între finalitățile acestui modul și cele ale învățământului primar de masă, surprinzând în progresie ceea ce este esențial în activitatea de învățare. Ele asigură elevilor formarea și dezvoltarea deprinderilor de însușire a ideilor prin citire și ascultare, de comunicare a ideilor prin vorbire și ascultare, precum și dezvoltarea capacității de a utiliza surse de informare, cu scopul de a face față diferitelor roluri pe care și le asumă în societate.

Conținuturile învățării au fost selectate în funcție de obiectivele de referință și sunt abordate în spirală. Pentru ca învățarea să devină motivantă, ele au un caracter practic-aplicativ și funcțional. Conținuturile teoretice obligatorii sunt reduse, accentul fiind pe partea de utilizare a acestora în contextele comunicării. O parte dintre acestea a fost introdusă ca extindere, pentru a oferi posibilitatea elevilor să-și continue studiile în învățământul secundar inferior. Ordinea prezentării

conținuturilor, ritmul și strategiile abordării acestora vor fi stabilite de cadrul didactic, în funcție de caracteristicile grupului cu care lucrează.

Activitățile de învățare sunt orientate după obiectivele de referință, propun implicarea activă a elevilor în învățare și conduc la stimularea atitudinii de cooperare și întrajutorare. Ele trebuie introduse în contexte variate, care prezintă interes pentru grupul țintă. Activitățile de învățare propuse sunt doar orientative, urmând ca ele să fie completate de cadrul didactic în etapa de proiectare a unităților de învățare cu altele specifice pentru învățarea adulților (întocmirea de proiecte, studii de caz, activități practice, fișe de lectură independentă etc.).

Structura modulară a programului a condus la conceperea unor standarde curriculare de performanță ce permit elaborarea unor teste care să releve nivelul real al pregătirii elevilor și ale căror rezultate să stea la baza absolvirii modulului sau, dimpotrivă, să impună reluarea cursurilor în modulul inferior.

Noutatea adusă de programă constă în:

- reducerea numărului de ore alocate disciplinei;
- existența unor conținuturi alternative (care pot fi abordate selectiv);
- introducerea standardelor curriculare de performanță la sfârșitul modulului;
- atribuirea unui nume modulului: **În lumea cărților.**

Structura programei este următoarea:

- notă de prezentare;
- obiective cadru;
- obiective de referință;
- exemple de activități de învățare;
- conținuturile învățării;
- sugestii metodologice;
- standarde curriculare de performanță;
- bibliografie.

Programa trebuie folosită în mod flexibil, urmărindu-se adaptarea ei la ritmul de învățare al fiecărui elev.

2. OBIECTIVE CADRU

1. DEZVOLTAREA CAPACITĂȚII DE RECEPTARE A MESAJULUI ORAL
2. DEZVOLTAREA CAPACITĂȚII DE EXPRIMARE ORALĂ
3. DEZVOLTAREA CAPACITĂȚII DE RECEPTARE A MESAJULUI SCRIS
4. DEZVOLTAREA CAPACITĂȚII DE EXPRIMARE SCRISĂ

3. OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE

1. DEZVOLTAREA CAPACITĂȚII DE RECEPTARE A MESAJULUI ORAL

Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
<p>1.1. Să sesizeze succesiunea logică a secvențelor unui mesaj oral</p>	<ul style="list-style-type: none"> – exerciții de discriminare a elementelor esențiale de cele de detaliu dintr-un mesaj audiat; – exerciții de formulare de întrebări pentru sesizarea raporturilor logice dintre secvențele unui mesaj oral; – formulare de întrebări pentru sesizarea raporturilor logice de tipul: din ce cauză? cu ce condiție?; – exerciții de recunoaștere a unor secvențe care nu se potrivesc din punct de vedere logic cu altele anterior formulate într-un mesaj oral
<p>1.2. Să sesizeze corectitudinea structurilor gramaticale dintr-un mesaj oral</p>	<ul style="list-style-type: none"> – exerciții de discriminare a structurilor gramaticale (morfologice și sintactice) corecte de cele incorecte în fluxul enunțului etc.; – exerciții de identificare și corectare a unor îmbinări incorecte de cuvinte în cadrul unui mesaj; – exerciții de completare a unor mesaje cu structuri gramaticale corecte.
<p>1.3. Să sesizeze modificările de sens ale unui cuvânt în contexte diferite</p>	<ul style="list-style-type: none"> – exerciții de înlocuire a unui cuvânt cu sinonime sau antonime (fără folosirea terminologiei);

<p>1.4. Să manifeste disponibilitate față de diferiți interlocutori în situații diferite</p>	<ul style="list-style-type: none"> – exerciții de integrare a unui cuvânt nou în contexte diferite; – exerciții de introducere a unor cuvinte în expresii. – exerciții de recunoaștere a unor factori perturbatori în comunicarea orală; – exerciții de ascultare a unor mesaje în diferite condiții de comunicare; – exerciții de formulare de argumente pro și contra asupra unui fapt sau a unei atitudini; – discuții libere în cadrul unui grup; – jocuri de rol.
---	---

2. DEZVOLTAREA CAPACITĂȚII DE EXPRIMARE ORALĂ

Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
<p>2.1. Să formuleze mesaje orale, logice, respectând structurile gramaticale corecte</p> <p>2.2. Să povestească într-o succesiune logică întâmplări trăite, auzite, sau relatate într-un text</p>	<ul style="list-style-type: none"> – exerciții de corectare și autocorectare a exprimărilor incorecte; – dialoguri în situații reale sau imaginate; – povestirea unor fapte și întâmplări; – exerciții de formulare a unor enunțuri cu părți de vorbire sau de propoziție studiate. – exerciții de modificare a unor texte prin schimbarea unor determinanți temporali, spațiali sau cauzali; – exerciții de formulare de întrebări și răspunsuri pe marginea unui text; – exerciții de ordonare a secvențelor unui text narativ; – exerciții de povestire a unui scurt text narativ;

<p>2.3. Să-și adapteze vorbirea la diferite situații de comunicare, în funcție de partenerul de dialog</p>	<ul style="list-style-type: none"> – exerciții de organizare a unor momente de tipul „știrile zilei“; – audierea/vizionarea de emisiuni pe teme de interes.
<p>2.4. Să manifeste independență în diferite situații de comunicare</p>	<ul style="list-style-type: none"> – exerciții de simulare a unor situații în care elevii își asumă roluri diferite; – exerciții de sesizare a corespondenței dintre elementele verbale și cele nonverbale; – dialoguri cu persoane diferite; – exerciții de prezentare a punctului de vedere în legătură cu un fapt sau o atitudine.
	<ul style="list-style-type: none"> – exerciții de exprimare a propriilor gânduri, păreri; – exerciții de construire a unor monologuri informative, narative sau descriptive; – exerciții de dezvoltare a inițiativei comunicative și de asumare a responsabilității de a interveni în actul comunicării; – exerciții de rezolvare a unor probleme în grup pentru dezvoltarea cooperării și a concurenței; – exerciții de exprimare a propriilor opinii în legătură cu un fapt cunoscut.

3. DEZVOLTAREA CAPACITĂȚII DE RECEPTARE A MESAJULUI SCRIS

Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
<p>3.1. Să citească corect, conștient și cursiv un text scurt</p>	<ul style="list-style-type: none"> – exerciții de citire selectivă (după diferite criterii); – exerciții de analiză a conținutului textelor citite, în funcție de următorii parametri: „cine“, „ce face?“, „când“, „unde“, „de ce“, „cum“ (plasarea acțiunii în timp și spațiu); – exerciții de citire a unui text cu adaptarea intonației impuse de semnele de punctuație; – exerciții de recunoaștere a secvențelor dialogate într-un text narativ; – exerciții de citire pe roluri; – exerciții de citire „la prima vedere“, în gând și cu voce tare, a unui text necunoscut; – exerciții de citire în lanț sau în perechi.
<p>3.2. Să desprindă ideile principale dintr-un text citit</p>	<ul style="list-style-type: none"> – exerciții de citire explicativă și selectivă pentru desprinderea informațiilor esențiale și de detaliu dintr-un text citit; – exerciții de delimitare a unui text narativ în fragmente logice; – exerciții de povestire orală a unui fragment; – exerciții de formulare a ideilor principale ale unui text narativ.
<p>3.3. Să utilizeze corect structurile gramaticale studiate</p>	<ul style="list-style-type: none"> – exerciții de identificare a părților de vorbire studiate; – exerciții de stabilire a acordurilor gramaticale în enunțuri date și în cele utilizate în comunicare;

<p>3.4. Să manifeste inițiativă pentru lecturarea unor texte care corespund intereselor personale sau cu rol recreativ</p>	<ul style="list-style-type: none"> – exerciții de transformare a unor propoziții după modele date; – exerciții de formulare de propoziții cu părți de vorbire studiate; – exerciții de completare a unor propoziții lacunare cu părți de vorbire sau de propoziție studiate. – exerciții de prezentare a unor texte din lectura independentă; – exerciții de selectare a unor texte care corespund intereselor proprii; – vizite la biblioteci, librării, centre de difuzare a presei etc.; – discuții libere pe marginea unor texte citite independent.
---	---

4. DEZVOLTAREA CAPACITĂȚII DE EXPRIMARE SCRISĂ

Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
<p>4.1. Să redacteze texte scurte adaptându-le scopului comunicării și destinației</p>	<ul style="list-style-type: none"> – exerciții de structurare a unor compuneri în introducere, cuprins, încheiere (fără utilizarea terminologiei); – exerciții de modificare a conținutului unui text; – exerciții de redactare a unor scurte texte pe baza unui suport; – exerciții de redactare a unor cereri sau de completare a unor formulare; – redactarea de diverse tipuri de texte cu destinație specifică: jurnal personal, invitație, scrisoare.

<p>4.2. Să povestească în scris un scurt fragment într-un text narativ</p>	<ul style="list-style-type: none"> – exerciții de formulare a răspunsurilor la întrebări pe marginea unui text; – exerciții de delimitare a unui text în fragmente; – formularea planului de idei a unui text narativ; – exerciții de dezvoltare în scris a ideii principale; – exerciții de transpunere a vorbirii directe în vorbire indirectă (fără utilizarea terminologiei).
<p>4.3. Să utilizeze în enunțuri proprii achizițiile lexicale și elementele de construcție a comunicării</p>	<ul style="list-style-type: none"> – exerciții de înlocuire a unor expresii și cuvinte cu echivalente cerute de context; – exerciții de îmbinare a cuvintelor în propoziții; – exerciții de completare a unor propoziții lacunare cu structuri morfologice învățate; – exerciții de stabilire a acordurilor gramaticale; – exerciții de identificare a părților de vorbire și de propoziție studiate.
<p>4.4. Să respecte regulile de ortografie și punctuație studiate în redactarea unui text propriu</p>	<ul style="list-style-type: none"> – exerciții de utilizare a cratimei în scrierea ortogramelor studiate; – exerciții de utilizare a semnelor de punctuație; – exerciții de corectare și autocorectare a greșelilor de ortografie și punctuație; – exerciții de scriere corectă a formelor verbelor „a fi“ și „a lua“.

<p>4.5. Să manifeste interes pentru redactarea îngrijită a textului</p>	<ul style="list-style-type: none"> – exerciții de redactare a unor texte narative sau funcționale; – exerciții de apreciere și autoapreciere a modului de redactare a unui text; – exerciții de completare de documente, jurnale.
--	--

4. CONȚINUTURILE ÎNVĂȚĂRII

1. Formarea capacității de lectură

Textul literar.

- Textul narativ; ideile principale.
- Textul în versuri: poezii cu tematică diversă.

Textul nonliterar: informații din ziare și reviste.

Citirea corectă, conștientă și *expresivă a textelor.

2. Formarea capacității de comunicare

Comunicarea orală

- Adaptarea comunicării la particularitățile interlocutorului și la situația de comunicare.
- Formularea de propoziții logice sub raportul conținutului și corecte din punct de vedere gramatical.
- Formularea ideilor principale ale unui text sau mesaj audiat.
- Relatarea unor întâmplări trăite, a conținutului unui mesaj audiat sau a unui text citit.
- Modificarea sensului unui cuvânt prin raportare la context.

Comunicarea scrisă

Procesul scrierii

- Scrierea lizibilă și îngrijită.
- Scrierea funcțională – scrisoarea familială, *cererea, *jurnalul personal.
- Povestirea în scris a unei întâmplări, a conținutului unui text sau fragment de text citit, a conținutului unui scurt mesaj audiat.

Ortografie

- Scrierea corectă a cuvintelor **s-a/sa, l-a/la, s-au/sau, i-a/ia, i-au/iau**.
- Scrierea corectă a formelor verbelor **a fi** și **a lua**, a pronumelor personale: **eu, el, ea, ei, ele** și *a pronumelor personale de politețe.

Punctuație

- Semnele de punctuație: punctul, semnul întrebării, semnul exclamării, virgula în enumerare și* cazul substantivelor în vocativ, două puncte (înaintea dialogului și *a enumerării).

3. Elemente de construcție a comunicării

Lexic

- Cuvinte cu aceeași formă și sens diferit.

Morfologie

- Cuvântul – parte de vorbire (actualizare).
- Substantivul: felul, genul și numărul.
- Verbul – numărul, *timpul și *persoana verbului.
- Pronumele – pronumele personal (numai formele: **eu, tu, el, ea, noi, voi, ei, ele**); numărul și *persoana pronumelui personal.
- Pronumele personal de politețe (recunoașterea și utilizarea în comunicare).

Sintaxă

- Cuvântul – parte de propoziție.
- Predicatul (predicatul verbal – fără terminologie).
- Subiectul (subiectul simplu, exprimat prin substantiv sau *pronume personal).
- Acordul predicatului cu subiectul.
- Propoziția – comunicarea cu un singur predicat.
- *Părți secundare de propoziție: atributul și complementul (recunoaștere).

5. SUGESTII METODOLOGICE

Nu trebuie uitat nicio clipă că participanții la cursurile din cadrul programului „A doua șansă” – învățământ primar sunt persoane care au părăsit școala în condiții și din motive diferite. Responsabilitatea cadrelor didactice este deosebită, întrucât ele trebuie să prevină un nou abandon școlar și, mai mult decât atât, să-i determine, să-i motiveze pe elevi să acumuleze cunoștințe și să își formeze deprinderi de folosire corectă a limbii române.

La nivel atitudinal se va urmări ca aceste persoane să manifeste:

- inițiativă pentru lecturarea unor texte care corespund intereselor personale sau cu rol recreativ;
- toleranță față de diferiți interlocutori în situații de interacțiune;
- independență în situații de comunicare mai puțin familiare;
- preocupare pentru exprimarea corectă și expresivă.

Pentru a optimiza și a face mai agreabil **procesul de învățare**, cadrul didactic trebuie să urmărească:

- proiectarea lecțiilor, folosind cunoștințele anterioare și experiența cotidiană a elevilor;
- trezirea interesului pentru conținutul de învățat, prin relevarea aplicabilității și funcționalității lui;
- raportarea învățării la alte discipline de studiu, prin abordarea transdisciplinară a unor teme.

Cadrele didactice care vor preda în acest program vor avea sarcina de a educa limbajul elevilor, precum și acțiunile acestora, astfel încât ei să devină capabili să comunice eficient. Ca urmare, îi vor ajuta pe elevi să-și exprime nevoile și gândurile și, în același timp, îi vor determina să fie interesați de găsirea unor modalități prin care ei să poată răspunde nevoilor altora. Astfel, în timp, elevii vor conștientiza că utilizarea și înțelegerea unui limbaj corespunzător sunt căi de clarificare a neînțelegerilor personale, mijloc de dezvoltare personală și de rezolvare a conflictelor.

În conceperea demersului didactic, cadrele didactice trebuie să creeze contexte de comunicare diferite, în care, pe de o parte, elevii să aibă posibilitatea exersării achizițiilor lingvistice și valorificarea experiențelor proprii de viață, iar pe de altă parte să le ofere posibilitatea asimilării unor noi cunoștințe și formarea de capacități.

Proiectarea activităților trebuie să fie astfel realizată, încât să asigure atingerea standardelor de evaluare propuse la finalul modulului. Pentru o mai bună desfășurare a activității didactice se

recomandă structurarea lecțiilor în **blocuri de ore** (3-4 ore pe zi destinate aceleiași discipline de studiu).

Strategiile didactice folosite trebuie să cuprindă metode de învățare specifice adulților (învățarea pe bază de proiecte, ateliere de lucru, studii de caz, dezbateri).

Activitățile trebuie să încurajeze comunicarea, socializarea, să promoveze învățarea prin cooperare, dar și studiul individual, bazat pe deprinderile de muncă intelectuală deja achiziționate la nivelul al IV-lea de studiu.

Evaluarea inițială pentru intrarea în modulul al IV-lea se va face prin teste scrise și orale concepute după standardele curriculare de performanță ale modulului al III-lea. Constatările desprinse vor fi repere pentru proiectarea activității didactice ulterioare și tratarea diferențiată a elevilor.

Pe parcursul întregului modul, cadrul didactic va propune activități de evaluare curentă, care să asigure un feedback real între acesta și elevi.

Evaluarea trebuie să fie realizată permanent, orientată după obiectivele propuse, dar și după nevoile particulare ale elevilor. Metodele tradiționale de evaluare vor fi completate de cele alternative.

La clasă vor fi folosite diferite tipuri de evaluare, începând de la aprecierile verbale și continuând cu:

a) Observarea sistematică a activității și comportamentelor elevilor în activități desfășurate individual sau pe grupe.

Observațiile formale, informale sau cumulate dau cadrelor didactice o imagine clară asupra deprinderilor și capacităților fiecărui elev. Pentru a fi eficiente, observațiile trebuie să fie sistematice, obiective, exhaustive și atent înregistrate. Există mai multe metode de înregistrare a observațiilor, incluzând:

- consemnarea unor evenimente;
- liste de verificare;
- inventare;
- fotografii;
- înregistrări audio.

b) Ședințele cadru didactic-elev, desfășurate într-o manieră confortabilă, sunt discuții scurte și libere sau structurate și sistematice, concentrate în jurul unei probleme specifice. Ele oferă informații despre ce a reușit cursantul să învețe, care este natura intereselor manifestate de el, domeniul în care are nevoie de ajutor, ce lucruri consideră că îi sunt mai utile, ce ar dori să învețe în continuare. Este

important ca informațiile desprinse de cadrul didactic să fie confidențiale, iar elevul să cunoască acest lucru.

c) Teste de cunoștințe în care itemii să solicite: răspunsuri scurte, la alegere, răspunsuri în pereche, cu alegere multiplă, formularea de propoziții, copieri, dictări integrate în lecția propriu-zisă, moment căruia i se vor aloca 10-15 minute.

d) Activități practice în care se utilizează informațiile dobândite și sunt exersate capacitățile de comunicare orală și scrisă (întocmirea unui minidicționar, inscripționarea unor tricouri cu sloganuri, realizarea unui calendar al clasei, realizarea unor „cărți“, confecționarea unui produs după instrucțiuni, afișe).

e) Proiecte tematice de învățare individuală pe teme de interes comun sau de interes personal care presupun activizarea și dezvoltarea achizițiilor elevilor, de exemplu, „Mari descoperiri“, „Viețuitoare pe cale de dispariție“, „Legi scrise și nescrise“. Este indicat ca evaluarea acestora să se realizeze pe baza unor criterii ce au fost negociate în prealabil cu elevii.

f) Autoevaluarea permite elevilor să-și aprecieze propriul progres, să devină conștienți de procesul și produsul învățării și să-și asume responsabilități.

Pentru autoevaluare se pot folosi caiete de observații ale elevului pe marginea muncii sale, jurnale, liste de verificare sau de inventariere, interviuri, chestionare etc.

g) Interevaluarea, ca modalitate de raportare a elevilor la exigențele partenerilor de învățare.

h) Portofoliul elevului va furniza informații în privința evoluției sale pe parcursul traseului individual de instruire și formare. Acesta, ca parte integrantă a evaluării sumative, poate cuprinde:

- fișe de muncă individuală;
- proiecte de învățare independentă sau de grup;
- teste de autoevaluare și interevaluare;
- fișă individuală de citire;
- grile de observații în activitățile individuale sau pe grupe;
- produse finite realizate;
- fotografii ale proiectelor și activităților;
- înregistrări audio și video.

Evaluarea finală se va face pe baza unor teste orale și/sau scrise în perioada sesiunii de evaluare anunțată elevilor la începutul modulului. Aceste teste vor fi concepute pornindu-se de la standardele curriculare de performanță precizate în programă.

6. STANDARDE CURRICULARE DE PERFORMANȚĂ

Dezvoltarea capacității de receptare a mesajului oral

- Desprinderea raporturilor logice dintre secvențele unui mesaj audiat.
- Identificarea corectitudinii gramaticale a unui enunț audiat.

Dezvoltarea capacității de exprimare orală

- Adaptarea vorbirii în diferite situații de comunicare orală.
- Relatarea pe scurt, în succesiune logică a unor fapte, întâmplări trăite, auzite, citite sau imaginate.
- Susținerea unui dialog adaptat la interlocutor și la situația de comunicare.

Dezvoltarea capacității de receptare a mesajului scris

- Identificarea în contexte date a părților de vorbire și de propoziție studiate.
- Citirea corectă, conștientă și cursivă a unor texte de aproximativ 300 de cuvinte.
- Formularea ideilor principale ale unui text narativ.
- Povestirea unui fragment dintr-un text narativ citit.

Dezvoltarea capacității de exprimare scrisă

- Redactarea planului simplu de idei al unui text narativ.
- Povestirea în scris, cu respectarea regulilor de ortografie și punctuație învățate, a unui fragment dintr-un text narativ.
- Redactarea unui scurt text propriu, corect din punct de vedere lexical și gramatical.

7. BIBLIOGRAFIE

1. Ministerul Educației și Cercetării, Consiliul Național pentru Curriculum, *Programe Școlare pentru clasa a III-a și a IV-a*, aprobate prin Ordin al Ministrului Nr. 3919/20.04.2005, București, 2005.
2. Consiliul Național pentru Curriculum, *Ghid metodologic. Aria curriculară Limbă și comunicare, ciclul primar și gimnaziu*, Editura Aramis, București, 2002.
3. Kate Burke Walsh în colaborare cu Institutul pentru o Societate Deschisă, Step by Step, un program pentru copii și familii, *Crearea claselor orientate după necesitățile copiilor de 8, 9 și 10 ani*, C.E.D.P. Step by Step – România.

AUTOR

Prof. pentru învățământ primar **Mihaela Bucinski**

Școala cu clasele I-VIII Nr. 36, „Ionel Teodoreanu“, București

COORDONATORI

Prof. **Cristiana Boca**

Coordonator componenta „A doua șansă“ – învățământ primar, Asociația CEDP Step by Step,
București

Prof. **Gabriela Droc**

Coordonator componenta „A doua șansă“ – învățământ primar, Ministerul Educației, Cercetării,
Tineretului și Sportului